

TİP ÇOCUK HAKLARI KOMİSYONU

ÇOCUK HAKLARI BÜLTENİ #5

Nefes, Peri, Masal, Aslan, Bulut. İsimleri ne kadar güzel. Özenle seçilmiş. Ama özenilerek bakılamamış bebekler, çocuklar. Yangında can verdiler. Anneye kızanlar var. “Neden arka arkaya beş çocuk doğurdu?, Bakamayacaktı da neden bu kadar çok çocuk yaptı?, Çocuklarını neden yalnız bıraktı?” gibi sorular, sorgulamalar geçti pek çok kişinin aklından. Soruların hepsi anlamlı olabilir. Ancak buna cevap vermesi gereken kişi anne değil! Muhtemeldir ki anne yaptığı eylemlerin, aldığı kararların nedenini nasılinı sorgulayacak, bir çocuk sahibi olmaya karar vermeden önce içsel bir yolculuğa çıkıp hayattaki rolünü, gelecekte beklenenlerini değerlendirecek zamana da, güvenli bir alana da sahip olmadı.

Yenidoğan çetesinin katliamlarının neden olduğu üzüntü, öfke azalmadan, dinmeden İzmir’de beş kardeşin evlerinde çıkan yangında öldüğü haberini duyduk. Annenin yoksulluğunu, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın 18 kere bu aileyi ziyaret ederken anneyi hurda toplayıp satmak dışında başka bir çözümle buluşturamadığını öğrendik.

Peki iktidar temsilcisi Meclis’te bu yaşananlara ilişkin ne dedi? “-Her şeyi paraya bağlamaya çalışıyorsunuz. Her şey para değil. Yaşam tarzına bakmak lazım.” Kendisine sormak isteriz: Yap-İşlet Devret (YİD) modeli ile inşa ettirilen ve özel sektöre işlettirilen Zafer Havalimanı %96 hatalı hesaplandığından yıllardır devlet bütçesine zarar veriyor. Şirkete ödeneceği hesap edilen 208 milyon euro garanti ödemesi için işbirlikçi şirketlerinize neden “-Her şey para mı, yanlış hesaplamışız, hadi bu garantiden vaz geçelim de devletimiz zeval görmesin.” demiyorsunuz? Kazdağları gibi ülkenin en zengin oksijen kaynağı ve biyoçeşitliliğine sahip bölgesinde madencilik sektörünü geliştirmek amacıyla yatırım yapan dostunuz Cengiz Holding’e neden “- Her şey para mı? Madenden kazanacağın paradan daha fazlasını ülkemiz, halkımız, çocuklarımız, geleceğimiz, doğada yaşayan tüm canlılar kazanacak. Gel sen vazgeç bu yatırımdan.” demiyorsunuz? Bir kısmı bakan ve milletvekilleri olmak üzere çocuklarına burs verdiğiniz eş, dost ve akrabalarınıza neden “Her şey para mı? Sizin de çocuklarınız kazanabildikleri devlet okullarında okusun. Devletimizin bütçesindeki paraları da ihtiyaç sahibi özel yetenekli çocuklarımıza kullanalım.” demiyorsunuz?

Devletin kaynaklarını kullanarak okumadan, çalışmadan, üretmeden ülkenin en zengin nüfusu haline gelen, kendilerine ayrıcalıklı yaşam imkanları yaratan iktidar ve yandaşlarına, toplum için yarattıkları yoksulluk, sömürü ve çaresizliğin hesabı bir gün sorulacak. O gün geldiğinde bebeklerin, çocukların ölümlerini değil, gelecek hayallerini paylaşacağız.

Tanyel Süzer

Genel Başkanımız Erkan Baş'ın 20 Kasım 2024 TBMM'deki Basın Toplantısından:

Bir milletvekili olarak değil, iki çocuk babası bir yurttaş olarak yurttaşlarımızla dertleşmek, sohbet etmek, memleketi yağmalayan yalan ve talan iktidarına karşı artık çok az zamanımız kaldığı ve hep birlikte harekete geçmemiz gerektiğini, elimden geldiğince anlatmak için bu kürsüye çıkmaya karar verdim.

...

Memlekette el kadar bebekleri üç kuruş para için öldüren alçaklar ve onlardan sorumlu bir sağlık bakanı var. Dün geldi burada, karşısına çıkıp iki cümle laf edince arkasına bakmadan kaçıp gitti.

Bütün yurttaşlara sesleniyorum, annelere babalara, anne baba olmayıp bu ülkenin geleceğiyle ilgili kaygı duyan herkese, hiç değilse bugün Dünya Çocuk Hakları Günü vesilesiyle çocuklarımıza sahip çıkalım. Bakın ne çabuk unutturuyorlar. Narin öldürüldü unutturuyorlar, tarikatların yurtlarında diri diri yanan çocuklarımızı unutturuyorlar. Daha bir ay olmadı, beş tane yavrumuz anneler hurda toplamak zorunda olduğu için evi terk ettiğinde, belki de bir somun ekmek için saatlerce çalışmak zorunda olduğu için hayatlarını kaybetti. Yeni doğan çetesini konuşurken bile boğazımız düğümleniyor.

Her şey konuşuluyor bu memlekette. Ama çocukları bu hale getiren yoksulluk konuşulmuyor. Bütün çocuklarımızın bu hale gelmesinin temel nedeni. Bu ülkede 10 milyon çocuk yoksullukla boğuşuyor bu ülkede. 650 bin çocuk okuldan çekilmiş. Ey milli eğitim bakanı. Boş boş konuşuyorsun. Senin sorumlu olduğun alanda 650 bin çocuk eğitimden çekildi. Bir rakamdan değil 650 bin geleceksiz insandan söz ediyorum. 650 bin çocuğun okuldan çekilmesi demek çocuk işçiliğin artması demek. Dünya rekorları kırdığımız iş cinayetlerinde çocuk ölümlerinin artması demek. Bu ülkede çocuk işçi ölümü diye bir şey var. Ey çalışma bakanı! Sadece bakıyorsun. Okula gidemeyen çocuk demek ucuz iş gücü olarak çalışmak zorunda kalan çocuk demek, çocuk işçiliğin, çocuk ölümlerinin artması demek. Okula gidemeyen çocuk demek tarikatların cemaatlerin eline düşen çocuk demek. Bu ülkenin geleceğinin daha karanlık olması demek. Okula gidemeyen çocuk demek adına çocuk evliliği denilen istismarların artması demek, cezaevindeki çocuk sayısının, çocuk hapishanelerinin artması demek. Uyuşturucunun artması demek.

Memlekette sağlıklı araştırmalar yapılamıyor ama konuyla ilgili çalışma yürüten dernekler araştırmalar yapıyorlar ve bu ülkedeki çocukların %6'sının doğru düzgün beslenemediğini öğreniyoruz. Ülkedeki çocukların%20'si çalışmak zorunda kalıyor. Biraz büyüdünüz, bu ülkede 15-20 yaş aralığında 11 milyon insan var. Bunların%26'sı ne okula gidiyor ne de çalışabiliyorlar.

Dünya Çocuk Hakları Günü değil mi? Bakıyorsunuz okulda çocuklara bir öğün vermezler, tasarruf tedbirleri altında servisleri kaldırırılar, yurtları kapatırlar. Çocukların okula gitmesini iyice imkansız hale getirirler. Çocuklar yoksulluk, parasızlık, çaresizlik nedeniyle sadece okuldan çıkmıyorlar. Çocuklarımızı kaybediyoruz. Geleceğimizi kaybediyoruz.

Ne çocuklar ne gençler ne de yaşlılar...Memlekette kimsenin huzuru yok!

Komisyon Faaliyetleri:

Yenidoğan Çetesi Davası: İktidar tarafından özelleştirilerek ticarethaneye dönüştürülen sağlık sisteminde hayata gözlerini yeni açmış bebeklerin sağlığını, yaşamlarını korumak yerine yoğun bakım ünitelerinin kullanımından kazanç elde etmeye çalışan sağlık çalışanlarının yargılaması 18 Kasım'da başladı. İstanbul Milletvekili Sera Kadıgil'in çocuklarını kaybeden ailelere destek olmak amacıyla katıldığı mahkemede, TİP İstanbul İl Örgütü ve Çocuk Hakları Komisyonu üyeleri izleyici olmak amacıyla Bakırköy Adliyesi'nde toplandı.

Meslek Etiği

Uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmaya çalışılan çocuk haklarının özü “her çocuğun yaşama (hayatta kalma) ve onurlu yaşama hakkına sahip” olmasıdır.

Yetişkinlerin hem ebeveyn hem de mesleki rollerinde sorumluluğu çocukların fiziksel ve duygusal sağlığını ve sosyal, bilişsel ve gelişimsel yeteneklerini en üst düzeye çıkarmak ile çocukların ve ailelerinin yaşayabileceği potansiyel stresi ve travmayı en aza indirmek olmalıdır. Sağlık hizmetlerinde çocukların en iyi tıbbi bakımı alma, iyi oluş halini korumak ya da sağlamak için psikososyal destek, gelişimsel özelliklerine göre özel eğitim ve terapi hizmetlerinden yararlanma hakları devlet tarafından sağlanmalıdır. Çocuklara hizmet sunan tüm meslek gruplarının “çocukların yüksek faydasını” gözettiği temel etik kurallar belirlenmelidir.

İrk, kimlik, yetenek ayrımı yapmadan, toplumun her kesimine saygı gösteren bir hizmet ortamı oluşturabilmek için çocukların ihtiyaçlarının belirlenmesi ve uygun müdahalenin yapılması için en yüksek düzeyde bilgiye ulaşma/sahip olma, çocuğa özgü somatik, zihinsel ve sosyal gelişimin dikkate alınması, çocuk ve ebeveynlerle empatik ve güvenilir iletişim kurma, çocuğa özgü dil kullanma ve çocuğun rızasını alma gibi etik kurallar çocuklarla çalışan tüm meslek grupları için geçerli olmalı ve uyulup uyulmadığı denetlenmelidir.

Çocuk Hakları Çalışmaları (Diyarbakır Örneği) ve Politika Geliştirme Online Sunum:

20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü kapsamında, çocuk haklarının korunması ve güçlendirilmesi adına 21 Kasım akşamı “Çocuk Hakları Çalışmaları (Diyarbakır Örneği) ve Politika Geliştirme” online bir sunum gerçekleştirildi. Der-Mez (Komeleya Derûnnasên Mezopotamyayê- Mezopotamya Psikologları Derneği) eş başkanı Psikolog Mirad Burtakuçin Diyarbakır’da yürüttükleri çocuk hakları çalışmalarına ilişkin paylaşımda bulundu. Çocuk hakları komisyonu adına Çocuk Gelişim Uzmanı ve Davranış Analisti Tanyel Süzer çocuk hakları politikalarının kapsamına ilişkin kısa bir bilgilendirmede bulundu.

Çocuk Hakları Sözleşmesi Bilgilendirme: Çocukların keyifle oynayacağı parkları, ailelerinin gelir düzeylerinden bağımsız olarak istedikleri sanat, spor etkinliklerine katılabilecekleri sosyal yaşam imkanlarını ve bilimsel çalışmalar yapabilecekleri ücretsiz devlet okullarını hayal ederken ülkenin geldiği sosyo ekonomik, kültürel ve ahlaki durum çocukların doğuştan gelen en temel yaşam haklarının dahi korunamadığını göstermektedir. Saray rejiminin para ve güç hırsıyla yönettiği ülkemizde çocukların güvenli yaşam, yeterli ve sağlıklı beslenme, sağlık, eğitim, oyun oynama gibi temel hakları gözden çıkarıldı. 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü’ne ilişkin farkındalık oluşturmak amacıyla komisyon olarak tüm üyelerimizle Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin bir özet metnini paylaştık.

Çocuk Hakları Sözleşmesi

Çocuk Hakları Sözleşmesi (CHS) evrensel anlamda en geniş çapta kabul edilmiş bir insan hakları metnidir. BM Genel Kurulu’nun 20 Kasım 1989’da aldığı kararla kabul edilip Eylül 1990’da yürürlüğe giren sözleşme, çocukların her türlü kişisel, siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel hakları ele almıştır.

Sözleşme on sekiz yaşın altındaki her çocuğun korunması ve saygı duyulması gereken insan haklarını 41 maddede toplamıştır. Aşağıda bu maddelerin bir kısmı örnek olarak paylaşılmıştır.

- Kanun rüştün daha erken yaşta kazanılmasını öngörmemiş ise, “on sekiz yaşın altındaki her insan” çocuk sayılır.
- Sözleşmede yazılı olan haklar hiçbir ayırım gözetilmeksizin güvence altına alınır.
- Çocukları ilgilendiren bütün faaliyetlerde çocuğun yüksek menfaatleri öncelik taşır.
- Her çocuk doğuştan gelen yaşama hakkına sahiptir.
- Çocuk bir isim hakkına, bir vatandaşlık kazanma hakkına ve ebeveynleri tarafından bakılma hakkına sahiptir.
- Çocuğun yüksek menfaatleri için hukuka ve usullere göre ebeveynlerinden ayrılmasının gerekli olduğuna karar verilmedikçe, çocuğun ebeveynlerinden ayrılamayacağı güvence altına alınır.
- Çocuk kendini ilgilendiren her konuda görüşlerini ifade etme hakkına sahiptir.
- Çocuk, ifade özgürlüğü hakkına sahiptir; bu hak her türlü haber ve düşüncelerin araştırılması, elde edilmesi ve verilmesi özgürlüğünü içerir.
- Çocuğun düşünce, vicdan ve din özgürlükleri hakkına saygı gösterilir.
- Çocuk örgütlenme ve barışçıl bir biçimde toplanma özgürlüğü hakkına sahiptir.
- Çocuğun mahremiyetine, aile yaşamına, konutuna veya haberleşmesine keyfi veya hukuka aykırı biçimde müdahale edilemez; çocuk hukuka aykırı olarak onuruna ve şerefine yönelik saldırılara karşı korunmalıdır.
- Devlet çocuğun ulusal ve uluslararası kaynaklardan bilgi ve belge edinmesi hakkını güvence altına alır.
- Devlet, çocuğu her türlü fiziksel veya ruhsal şiddete, zarar görmeye veya istismara, ihmalci ya da ihmalkar muameleye, kötü muamele veya sömürüye karşı korumak için her türlü yasal, idari, sosyal ve eğitsel tedbirleri alır.

- Çocuk ulaşılabilir en yüksek standartta sağlık bakımından yararlanma hakkına sahiptir. Temel sağlık bakımı ve koruyucu sağlık hizmetlerinin geliştirilmesine önem verilmelidir.
- Çocuk sosyal güvenlikten yararlanma hakkına sahiptir.
- Çocuğun bedensel, zihinsel, ruhsal, ahlaksal ve toplumsal gelişmesini sağlayacak bir yaşam standardına ulaşmaya hakkı vardır.
- Çocuk eğitim hakkına sahiptir. Devlet ilköğretimi herkes için zorunlu ve parasız hale getirir ve ortaöğretimin değişik türlerinin gelişmesini teşvik eder, her çocuğun ortaöğretime kavuşmasını mümkün kılar. Okul disiplini çocuğun insanlık onuruna uygun bir tarzda uygulanır.
- Madde 29 Eğitim, çocuğun kişiliğinin, yeteneklerinin, zihinsel ve bedensel yeteneklerinin geliştirilmesine, çocuğun insan haklarına ve temel özgürlüklere saygısının geliştirilmesine, çocuğun barış, dostluk, anlayış, hoşgörü ve eşitlik ruhuyla, serbest bir toplumda sorumlu bir insan hayatı yaşamaya hazırlanmasına ve çocuğun doğal çevreye saygısının geliştirilmesine yönelik olmalıdır.
- Çocuk kendi kültüründen yararlanma hakkına sahiptir.
- Çocuk dinlenme ve boş zamanını değerlendirme, oyun oynama ve kültürel ve sanatsal yaşama özgürce katılma hakkına sahiptir.
- Çocuk ekonomik sömürden ve yaşamına ve gelişmesine zarar verebilecek işte çalıştırmaktan korunma hakkına sahiptir.
- Çocuğu, uyuşturucuyu maddeleri yasadışı yollardan kullanmaya karşı korumak gerekir.
- Çocuk, her türlü cinsel sömürüye ve cinsel istismara, fuhuş ya da diğer hukuka aykırı cinsel ilişkilerde, pornografik gösterilerde ve yayınlarda kullanılmaya karşı korunmalıdır.
- Devlet, silahlı çatışma hallerinden etkilenen çocukların korunmasını ve bakılmalarını sağlamak için uygulanabilir nitelikteki her türlü tedbiri alır.
- Ceza yasasını ihlal etmekle suçlanan her çocuk, suçluluğu kanıtlanıncaya kadar masum sayılmalı; savunmasını yapmak için gerekli hukuki yardımlardan yararlanma; tanıklık yapmaya ya da suçu itiraf etmeye zorlanmama; mahremiyetine tam olarak saygı gösterilme hakkına sahiptir. Alınan tedbirler çocuğun iyiliğinin gerektirdiği tarzda ve çocuğun yaşına ve şartlara uygun bir şekilde uygulanır.

Niğde Engelsiz Yaşam ve Rehabilitasyon Merkezi'nde Yaşanan Şiddet Olaylarına İlişkin Açıklama:

Niğde Engelsiz Yaşam ve Rehabilitasyon Merkezi'nde özel gereksinimli 9 yaşındaki bir çocuğun maruz kaldığı şiddet sonucu hayatını kaybetmesi, ne yazık ki ülkemizde bir ilk olmadığı gibi son olacağa da benzememektedir. Bu olay, özel gereksinimli bireylerin yaşam hakkı ve insan onuruna uygun hizmet alması konusundaki ihmallerin ve sistematik sorunların açık bir göstergesidir.

Devletin himayesinde olan bakım evlerinde ya da özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde eğitim gören özel gereksinimli çocuk ve yetişkinler, onurlu bir yaşam sürdürmek için nitelikli eğitim, sağlık, beslenme ve bakım hizmeti alma hakkına sahiptir. Ancak bu temel haklar, gerek denetim eksikliği gerekse liyakatsiz personel istihdamı nedeniyle ciddi şekilde ihlal edilmektedir. Zira saray iktidarı tüm devlet kurumlarını liyakatsiz yandaşları için emeksiz, haksız kazanç kapısı haline getirdi.

Bu tür kurumlarda, özel gereksinimli bireylere hizmet sunan personelin, bilimsel temelli yaklaşımlarla eğitilmesi, meslek etiğini benimsemiş, nitelikli kişilerden oluşması zorunludur. Ayrıca, bu kurumların, engellilik ve engelli hakları konusunda uzmanlaşmış bağımsız denetim mekanizmaları tarafından düzenli olarak denetlenmesi gerekmektedir.

Bugün yaşanan bu tür trajedilerin tekrar etmemesi için acil olarak alınması gereken önlemler şunlardır:

- Özel gereksinimli bireylerin yaşadığı, eğitim aldığı ve bakım gördüğü tüm alanlara kamera sistemi kurulmalı ve bu alanlar sürekli denetlenmelidir.
- Özel gereksinimli bireylere şiddet uygulayan, bakım ve eğitim yükümlülüğünü kötüye kullanan personel derhal görevden alınmalı ve adalet önünde hesap vermelidir.
- Bu kurumlarda görev yapan personelin yeterli eğitim ve donanımına sahip olması için kapsamlı bir liyakat sistemi oluşturulmalı ve gerekli mesleki eğitimler sağlanmalıdır.

Engelli bireylerin toplumdan dışlanmasını önlemek, ihtiyaç duydukları desteği eksiksiz bir şekilde sunarak hayata tam ve eşit katılımlarını sağlamak bir devlet görevidir. Ancak görüyoruz ki, mevcut iktidar bu sorumluluğunu yerine getirmemekte, engelli bireyleri ve ailelerini kaderine terk etmektedir.

Özel gereksinimli bireylerin hak ettiği yaşam koşullarını sağlamak için bu ihmallerin ve kötü yönetim anlayışının hesabını soracağız. Onurlu, eşit ve insanca bir yaşam için mücadelemiz sürecektir!

Engelli Hakları Komisyonu

TİP'lilere Sorduk

Parti üyelerimize okullarda yaşanan şiddet olaylarına ilişkin birkaç soru sorduk. Üyelerimizin cevaplarını paylaşıyoruz:

1) Çocuk hakları sözleşmesinin dayandığı en temel ilkeler sizce nelerdir?

Hakan Sürmen / İstanbul-Beşiktaş: Çocuğun kişiliğine, bireyselliğine saygı; istismar edilmesinin ve fiziki şiddete maruz kalmasının önüne geçilmesi kaygısı.

Çağdaş Talay / İstanbul-Beşiktaş: Yaşama, eğitim, sağlık hizmeti hakkı ve istismardan korunma hakkı.

Uğur Firen / İstanbul-Beşiktaş: Eğitim eşitliği.

Tolga Ergene / İstanbul-Kadıköy: Eşit olarak tüm çocuklara uygulanması.

Uraz Aydın / İstanbul-Kadıköy: Hak eşitliği.

Görkem Çetinalp / Muğla-Bodrum: Dezavantajlı bölgelerde bulunan çocukların şartlarının iyileştirilmesi. Eğitim eşitliği.

Ebru Kaya / Muğla-Bodrum: Çocukların hak ve özgürlüklerini gözetken, yaşamsal temel haklarını zorunlu olarak karşılayan, şiddet ve istismar konularında hassasiyet gösteren ve çocuk beyanını esas alan bir sözleşme olmalı.

Numan Ersan / Muğla Bodrum: Çocuk Hakları Sözleşmesi, çocukların en iyi şekilde korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak amacıyla Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen bir uluslararası anlaşmadır.

Funda Şençiçek / Muğla-Bodrum: Fiziksel, zihinsel , sosyal ve duygusal gelişimlerinin sağlanması.

Onur Ozan Göger / Muğla-Bodrum: Her çocuk yaşam hakkı öncelikli olmak kaydıyla, nitelikli eğitim, sağlık, temiz gıdaya erişim ve barınma hakkına sahiptir.

Ü. K.: Barınma, sağlık, eğitim ve oyun.

2) Çocuk haklarının eğitim müfredatında yer aldığını düşünüyor musunuz? Çocuğunuzun okulda hangi haklarını öğrendiğini gözlemlediniz?

Hakan Sürmen: İlkokullarda insan hakları dersleri konuldu ama çocuk haklarına ne düzeyde yer veriyorlar bilmiyorum.

Çağdaş Talay: Düşünmüyorum. Hiçbir hakkı okulda öğrenmedi.

Uğur Firen: Düşünmüyorum.

Tolga Ergene: Hayır.

Uraz Aydın: Evet düşünüyorum. Çok oldu net hatırlamıyorum ama çocukların hakları olduğu ve kendi haklarını savunma hakkına sahip oldukları fikri oğlumda uyanmıştı. Tatilde okunacak kitapları kendilerinin seçmesi gerektiği konusunda bir protesto düzenlemek istiyordu ilkokulda.

Görkem Çetinalp: Evet / Çocuğumun okulunda en çok gözüme çarpan çocukların konuşma ve fikir belirtme özgürlüklerini gözetmeleri.

Ebru Kaya: Ben yeterli görmüyorum. Okullarda bununla ilgili bir eğitim verildiğine rastlamadım.

Numan Ersan: Evet, çocuk haklarının eğitim müfredatında yer alması, çocukların kendilerini tanımaları, haklarının farkında olmaları ve bu haklarını savunabilmeleri açısından son derece önemlidir. Birçok ülke, çocuk hakları eğitimini okul müfredatlarına entegre ederek, çocukların empati, sorumluluk ve adalet gibi değerlerle yetişmelerini sağlamaya çalışmaktadır. Ancak bu tür eğitimler her zaman yeterince yaygın veya derinlemesine olmayabilir, bu da çocukların haklarına dair farkındalıklarının sınırlı kalmasına yol açabilir.

Funda Şençiçek: Tam değil. Haklarının öğretilmesi ve nasıl uygulanması gerektiği konusunda bilinçsizlik ve eğitimsizlik var.

Onur Ozan Göger: Eğitim müfredatında olduğunu kesinlikle düşünmüyorum. Okullarda buna yönelik bir eğitim olmadığı kanaatindeyim.

3) Çocuk hakları konusunda aileler nasıl bilinçlendirilebilir?

Hakan Sürmen: Benim gözlemlediğim kadarıyla bu konuda bilinçlenmeye ihtiyacı olan ailelerin 'çocuk hakları' diye bir şeyin farkına varması daha çok çocuğunu çeşitli düzeylerde istismar eden ailelerin cezalandırılması ya da çocukların devlet tarafından korunmaya alınmasının bir şekilde medyada yer almasıyla oluyor. Benim çocuğum diye her şeyi yapma hakkına sahip değilim fikri en net olarak bu şekilde yer ediyor.

Çağdaş Talay: Toplu seminerler yapılabilir. Okullar ile bağlantıya geçip velilere sunum yapılabilir.

Uğur Firen: Eğitimle.

Tolga Ergene: Seminerler, veli toplantıları.

Uraz Aydın: Atölye çalışmasında aileleri kendi temel haklarından mahrum bırakıp bunun kendi çocukları açısından ne anlama gelebileceğini yaşayarak idrak etmelerini sağlayarak.

Görkem Çetinalp: Okullarda düzenlenen atölyeler ve sosyal medya yoluyla.

Ebru Kaya: Aile hekimliklerinde, okullarda velilere yönelik programlarda bilgilendirme yapılabilir.

Numan Ersan: Ailelerin çocuk hakları konusunda bilinçlenmesi, sadece bireysel bir sorumluluk değil, toplumun genel olarak daha adil ve güvenli bir ortamda büyüyen çocuklar yetiştirmesi adına toplumsal bir katkı sağlar. Bu bilinçlenme süreci, hem çocukların hem de toplumun faydasına olacak şekilde ilerleyebilir.

Funda Şençiçek: Eğitimle ve bu eğitimin aile birleşimi olduğu anda yapılması gerekmekte. Çocuk hakları ihlallerinin yaptırım gücü daha fazla olmalı. Bunun için denetleyici kurumların düzenli kontroller ve rapor tutmaları gerekir.

Onur Ozan Göger: Görsel materyaller ve video destekli eğitimlerle bu konuların öncelikle ailelere anlatılması gerekiyor kanımca.

Ü. K.: Öğretmenler tarafından veli toplantıları.

KASIM AYINDA YAZILI MEDYADA YER ALAN ÇOCUK HABERLERİ

Aşağıda yer alan haberlerin her biri başka bir ülkede milyonlarca insanı sokağa dökebilir, isyan başlatabilir; bakanları başkanları koltuğundan eder ve ülkenin yönetiminde, sağlık, eğitim, güvenlik, sosyal hizmet bakanlıklarında sorumluluk sahibi kimse sokağa çıkamaz, insanların yüzüne bakamaz. Son birkaç yılda sosyal çürümeden bahsedilen ülkemizde ahlaki değerlerin kaybedildiğini gösteren pek çok olay yaşanıyor her gün. Toplumun ahlaki değerlerini kaybetmesini sadece bireysel sorumluluklarla açıklamak mümkün değil.

Yıllar içerisinde iktidarın kontrol altına alıp anayasayı yok sayacak boyuta çıkardığı hukuksuzluk toplumun adalet duygusuna zarar veren en temel etken. Suçun ve suçluların cezasız kalması, liyakatsiz ve emek harcamayan insanların yasadışı yollarla ve/veya iktidarın kayırmalarıyla para ve güç sahibi olmaları, buna karşılık sınavlarda başarılı olanların atanamayıp işsiz kalması, emekçilerin yoksullaşması, dürüst yolu seçenlerin yaşamın maddi, manevi yüklerinin altında ezilmesi hem bireysel hem de toplumsal olarak umutsuzluk ve değersizlik duygusuyla birlikte kural tanımazlığı, şiddeti, suçu beraberinde getirdi.

...

Diken / 18.11.2024 Çocuğunun Boğazına Bıçak Dayayan Baba Gözaltına Alındı

Burdur'da bulunan 26 yaşındaki Fatma A. İzmir'de yaşayan ve boşanma aşamasında olduğu kocası 32 yaşındaki Şiyar A'nın kendisini görüntülü arayıp tehdit etmek için çocuğunun boğazına bıçak dayadığı şikayetiyle savcılığa başvurdu. Şikayet üzerine, İzmir Emniyet Müdürlüğü ekipleri olayla ilgili çalışma başlattı. Karabağlar'da ikamet eden baba Şiyar A, polis ekiplerince gözaltına alındı.

Babanın yanında bulunan 7 yaşındaki Yiğit Cemil A. ve 3 yaşındaki Berat A, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne koruma altına alındı. Çocuklar babadan alınıp devlet yurduna yerleştirildi.

T24 / 15.11.2024 Türkiye'de Çocuk Olmak

Cumhurbaşkanlığı'nın 2025 yılına ilişkin hazırladığı yıllık program, Türkiye'de çocukların maruz kaldığı zorluklara ayna tutuyor. İki milyondan fazla çocuğun, eğitim ve sağlık hizmetine, sosyal yardımlarla erişemediği görülüyor. Maddi zorluklarla boğuşan bir milyon 662 bin kişinin çocuğu, okula yardımlarla gidebildi. İhtiyaç sahibi olan ailelere çocuklarını sağlık kontrolüne göndermelerini de kapsayan sağlık yardımından yararlanan sayısı, 872 bin olarak kayıtlara geçti. Temel ihtiyaçları karşılanamadığı için ailesinden koparılma riski bulunan yaklaşık 169 bin çocuk bulunuyor. Ayrıca bu verilere göre, geçen yıl 16-17 yaş grubunda, yaklaşık 10 bin 500 kız çocuğu ve 706 erkek çocuk evlendirildi.

NTV / 15.11.2024 Bebeğini tiner içirip öldürdü

İstanbul'da kan donduran bir vahşet yaşandı. Dilek Ç. isimli kadın, 2 yaşındaki bebeğine biberona tiner koyup içirdi. Çocuğun kimyasal zehirlenme ile hastaneye götürülmesi üzerine polis ekipleri anne ve babayı gözaltına aldı. Polis merkezinde yapılan sorguda annenin çocuğunun evlilik dışı dünyaya geldiğini ve babasının sahip çıkmadığı için bunalıma girdiğini ve bu olayı gerçekleştirdiğini söylediği öğrenildi. Hastaneye kaldırılan bebek 2 ay sonra yaşamını yitirdi. Dilek Ç. ise tutuklanarak cezaevine gönderildi.

Birgün / 15.11.2024 Tekirdağ'da evde silahla vurulan 2 kız çocuğu öldü

Olay, saat 13.00 sıralarında Marmaraereğlisi ilçesinde bir evde meydana geldi. İlçede bir kadın kuaföründe çalıştığı öğrenilen Yağmur E. isimli çocuk, işe gitmeyince mesai arkadaşları anne ve babasına haber verdi. İnşaat ustası olan baba ile tekstil fabrikasında çalışan anne de kızlarına ulaşamayınca, durumu üst kattaki komşularını bildirdi. Komşu kapıyı çaldı, ancak açan olmadı. Anne ve babanın yerini söylediği yedek anahtar ile eve giren komşu, Yağmur E. ile Kübra Rabia Y'yi kanlar içinde yerde yatarken buldu.

İhbar üzerine adrese polis ve sağlık ekipleri sevk edildi. Sağlık ekibinin yaptığı kontrolde Yağmur E'nin yaşamını yitirdiği belirlendi. Ambulansla Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Kübra Rabia Y. de doktorların müdahalesine rağmen kurtarılamadı. Evde, savcı ve polis ekipleri inceleme yaparken, olaya ilişkin soruşturma sürüyor.

Sputnik Türkiye / 13.11.2024 İzmir'de AIDS olan 13 yaşındaki çocuk hayatını kaybetti

İzmir'de kemik erimesi şüphesiyle hastaneye kaldırılan 13 yaşındaki kız çocuğunun yapılan kan testlerinde HIV pozitif olduğu tespit edildi. AIDS hastalığının son evresine gelen çocuğun hastanede hayatını kaybettiği açıklandı.

BBC Türkçe / 12.11.2024 Çocukların Sokakta Çalışması Neden Önlenemiyor

2025 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda yer alan verilere göre; sokakta zorla çalıştırıldığı ve dilencilik yaptırıldığı için mobil ekiplerce müdahale edilen çocuk sayısı 50 bin 293'e ulaştı. Rapora göre, bu çocukların 19 bin 500'ü Suriyeli.

Umut Çocukları Derneği Başkanı Ferhat Şahin, sokakta yaşamak zorunda bırakılan bir çocuk olma tecrübesini bu sözlerle anlatıyor: "15 yıl sokakta yaşadım. Sokak ve suç iç içeydi; çünkü sokakta ve kimsesizseniz, suçtan başka yolunuz yoktur. Yemek yemek, soğuğu unutmak, madde bulmak için suç işlemek zorundasınızdır. Herkesin sıradan hayatta buzdolabının kapağını açarak ulaştığı şeyler demir parmaklıkları üstünüze kitleyebilir."

...

Annenin uyguladığı şiddet, babanın uyguladığı şiddet, öğretmenin, ustanın uyguladığı şiddet, çocuğun arkadaşına uyguladığı, çocuğun kendine uyguladığı şiddet ve toplumun neredeyse bütününe ele geçiren, günlük yaşamın bir parçası haline gelmiş, sıradanlaşmış, artık tepki bile gösterilmez olan şiddet, ölüm.

Çocukların doğuştan sahip oldukları en temel hakkın, yaşama hakkının anne, babaları, sağlık personeli, güvenlik güçleri ya da adalet sistemi tarafından yok sayılmasını NORMALLEŞTİRMİYORUZ. Çocukları sağlıkla ve güven içerisinde yaşatmak, yeterli beslenmelerini sağlamak, laik, bilimsel, nitelikli eğitim almalarını sağlamak, mutlu bir şekilde oynayabilmelerine, dünyayı keşfetmelerine imkan yaratmak ve özgürce kendileri oldukları gibi ifade edebilmelerini sağlamak için mücadeleye devam edeceğiz.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ 1. İŞÇİ KURULTAYI'NDAN

Merhaba yoldaşlar, partimizin 1. İşçi Kurultayını saygıyla selamlıyorum.

Ben Umut Polat Özleyen. Yaklaşık bir sene boyunca MESEM projesinde stajyer öğrenci olarak çalıştım. Bugün burada, patronların kölesi yapılmak istenen binlerce genç adına konuşuyorum.

Hepimizin gözü önünde, AKP iktidarı patronlara sunduğu teşviklerle ve kayırmacılıkla sömürü düzenini daha da derinleştirdi. Bu iktidar, arsız bir şekilde işçi kanı üzerine kurduğu bu düzende ucuz iş gücü yaratmaya, gençleri kendi eğitimleri üzerinden köleleştirmeye devam ediyor. Devlet- sermaye eliyle yaratılan MESEM, öğrencileri haftanın 4 günü işyerlerinde çalışması 1 gün ise okulda teorik eğitim almasına dayanan bir sömürü modeli olarak planlanmış durumda. Öğrenciler, sermayenin ucuz iş gücünü ihtiyacını karşılamak için sömürü çarklarının bir parçası haline getirilmek isteniyor. Buralarda çalışan öğrenciler, “iş öğretme” adı altında düşük ücretlere, çoğu zaman ücretsiz, iş güvenliği dahi olmadan,

adeta ölümlle burun buruna çalıştırılıyor. Sanayide, tarımda, inşaatta, turizmde birçok sektörde ve alanda MESEM adı altında öğrenciler sermayenin can suyu yapılmak isteniyor. Kendi yönetmeliklerine bile uymayan bu sistem, gençlerin canını hiçe sayıyor. İşçi sağlığı ve iş güvenliği meclisinin verilerine göre 2023 Eylül ayından 2024 Ağustos ayına kadar geçen bir yılda tam 66 çocuk işçi, iş cinayetlerinde hayatını kaybetti. Buradan ilan ediyoruz, çocuktan işçi olmaz! Öğrencilerin yeri okul sıralarıdır!

Yoldaşlar,

Bugün burada, patronların emek hırsızlığına karşı, bu halk düşmanı iktidara karşı ayağa kalkmak zorundayız. Patronların ihtiyacı olan ucuz iş gücünü yaratmak için meslek liselerini, çıraklık okullarını ve MESEM'leri kullanan bu düzene karşı sesimizi yükseltmeliyiz. Gençliğin geleceğini sermayeye peşkeş çekenlere boyun eğmeyeceğiz. Bu karanlık düzeni, her yerde, tüm gerçekliğiyle ifşa edeceğiz. Nitelikli, bilimsel, ücretsiz, laik, anadilinde eğitim hakkımızdır. Bunu almak için bu çürümüş düzene karşı örgütlü bir direniş hattı kurmalıyız.

Çünkü biliyoruz ki, bu düzenin patronları ve siyasileri, MESEM'lerde ölümlle burun buruna çalışan gençlerin hayatını umursamaz. Onlar için biz sadece ucuz iş gücüyüz, ölüme terk edilecek köleleriz. Ama biz, bu ölüm düzenine karşı hayatı savunuyoruz. Özgürlüğümüzü, onurlu yaşam hakkımızı savunuyoruz.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mahmut Özer, 2022 yılı Kasım ayındaki şu sözünü hatırlatmak istiyorum: "Hem işverenler hem öğrenciler için çok cazip bir mekanizma ürettik. 11 ayda 159 bin olan çırak ve kalfa sayısını 1 milyon 33 bine çıkarttık. Küçük ve orta ölçekli işletmelerde çırak sorunu kalmadı, hedefimiz bu sayının çok daha ötesine geçmek"! Biz öğrencileri, işgücü piyasasına ucuz işçiler olarak sürmek istiyorlar. Küçük ve orta ölçekli işletmeleri kaldırmak için ucuz emek gücü olarak bizi sömürüyorlar. Çocuk işçiliği yasallaştırmaya, meşrulaştırmaya çalışıyorlar!

Yoldaşlar,

Bu sefalet düzenini ve bize dayatılan köleliği kabul etmeyeceğiz! Haklarımızı bileceğiz, Patronların düzenine son vermek için mücadele edecek, bu sömürü düzenine karşı başkaldırıp, gençliğin örgütlü gücünü büyüteceğiz. Bunu sınıflarda, atölyelerde, fabrikalarda, her yerde göstereceğiz. Gençliğin direnişi bu ülkede yankılanacak, bizim sesimiz her köşede duyulacak! Özgürlüğümüz, eşitliğimiz, onurlu yaşam hakkımız için bu mücadeleyi kazanacağız!

Partimizin liselerde, MESEM'lerde ve çıraklık okullarında örgütlenmesi, çocuk işçiliğinin kanayan yarasını her alanda dile getirmesi zorunluluktur. Çocuk işçi cinayetlerini durdurmak, gençlerin ölümlle burun buruna çalıştırılmasına son vermek için sosyalist mücadeleyi büyütmek zorundayız. Bu köle düzeni yıkılmadan, çocukların ölümü reva gören bu iktidara karşı sessiz kalmadan asla durmayacağız!

Bu ülkenin çocuklarına ölümü ve sömürüyü reva gören iktidara karşı, buradan yükselen mücadele bayrağını her yere taşıyacağız. Hepinizi dayanışmayla, öfkeyle ve kararlılıkla selamlıyorum. Biz kazanacağız, onlar kaybedecek!

Umut Polat Özleyen

KÜBA'DA ÇOCUK HAKLARI VE AİLE YAPISINDA DÖNÜŞÜM: NEOLİBERALİZMİN METALAŞTIRMA TEHDİDİ

Süleyman A.

Küba'da 2022 yılında "Aileler Yasası" başlığı altında yapılan referandum, aile kurumunu yeniden tanımlayan ve çocuk haklarını güvence altına alan değişiklikleri gündeme getirdi. Referandum sonucunda seçmenlerin yüzde 66,87'si yasaı onayladı. Yasa, çocukların fiziksel ve zihinsel bütünlüğüne saygı göstermeyi, onurlarını korumayı, ebeveynlerin çocukları üzerinde "velayet" yerine "sorumluluk" hakkına sahip olmasını öngörüyor. Aile üyelerinin haklarının, büyükanne, büyükbaba ve üvey ebeveynleri kapsayacak şekilde genişletilmesi de düzenlemede yer alıyor.

Yeni yasada öne çıkan bir diğer önemli değişiklik, çocukların kendi hayatları hakkında söz sahibi olmalarına daha fazla alan tanınması. Ebeveynlerin, gelişim sürecindeki çocuklara kendi kararlarını verebilmeleri için destek olmaları gerektiği vurgulanıyor. Ayrıca aile içi şiddet cezalarının yeniden düzenlenmesi ve bedensel cezaların yasaklanmasıyla çocukların yaşamlarına saygı duyulan bir ortam oluşturulması hedefleniyor.

Küba'nın bu düzenlemeleri, neoliberalizmin tüm değerleri metalaştıran ve insan onuruna dahi maliyet-biçer bir gözle yaklaşan küresel anlayışının karşısında dikkat çekici bir örnek oluşturuyor. Neoliberal ideoloji, yalnızca bireylerin hak ve sorumluluklarını metalaştırmakla kalmıyor; giderek çocukları da bir tür "yeni tüketim nesnesi" olarak görüyor. Çocukların aile içindeki yeri, metalaştırıcı bakış açısıyla risk altında: Eğitimden sağlığa, yaşama dair haklarına kadar neoliberal düzenin çıkarlara dayalı yaklaşımları, çocukları birey olmaktan çıkarıp birer nesneye indirgeme tehlikesi taşıyor. Böylesi bir nesneye indirgeme de çocuğa şiddet, cinsel istismar ve cinayetlerine de dolaysız bir biçimde sebep oluyor. Küba'nın yeni aile yasaı, tam da bu yüzden, çocukların metalaştırılmasına karşı bir duruş olarak görülebilir.

Küba Adalet Bakanı Oscar Silvera Martínez de yeni düzenlemeyle ilgili, çocukları birer "meta" değil, birey olarak kabul eden bir anlayışı merkeze aldıklarını vurguladı. Martínez, yeni yasanın, aile alanında ayrımcılığı reddeden, çocukların haklarını koruyarak tüm aile üyelerine hak ve sorumluluklarını hatırlatan, demokratik ve katılımcı bir sürecin ürünü olduğunu belirtti. Küba'da 79 binden fazla toplantıda 6 milyonun üzerinde seçmenin katılımıyla gerçekleşen halk istişaresi, düzenlemenin toplumsal meşruiyetini güçlendirmiştir.

Kaynak

Küba'da referandum: Aynı cinsiyetten evlilikler yasalaşüyor, aile kavramı dönüşüyor. (2022, 26 Eylül). Evrensel. <https://www.evrensel.net/haber/470916/kubada-referandum-ayni-cinsiyetten-evlilikler-yasalasiyor-aile-kavrami-donusuyor>

KULLAN, AT, GÖM: ÇOCUK İŞÇİLER

Emre Gürcanlı

“İşin, vicdanı, beleği ya da ahlaki değerleri yoktur. İnsanlar bu özellikler esahiptir, yani en azından bazı insanlar, bazen... Bangladeş'te üç kuruş kazanmak için çekiçle -ve parmaklarıyla- kullanılmış pilleri parçalayan çocuğun fotoğrafına bakarsen, onu çalıştıranların bu çocuğun sağlığı ya da iyiliği üzerinde hiç düşünüp düşünmediklerini merak ediyorum onlara göre o bir insan mıdır; yoksa işlerinin değiştirilebilir bir parçası, bitince atılan bir güç kaynağı mı?” (Ferdinand Protzman, Çalışanlar, National Geographic Fotoğraf Albümü)

Mısır'da çalışma yapan arkeologlar, o güne kadar olmadıkları kadar ortopedistlerden, fizyoloji ve spor fizyolojisi uzmanlarından yararlanmak zorunda hissetmişlerdi kendilerini. Kendilerini oldukça şaşırtan pek çok şeyle karşılaşmışlardı zira. Eklemleri dışarıdan ani bir darbe olmadan zedelenmiş, omurları deforme olmuş, kırık ve çıkıkların yoğun olarak gözlemlendiği çocuk iskeletlerine tanık olmuşlardı Amarna'da yaptıkları kazılar sırasında. Tek kullanımlık işçiler dediler onlara. Kullanılıyor, öldüklerinde basit bir tören yapılarak Amarna dışında mezarlara gömülüyorlardı. Bu türden mezarlara Mısır'da pek rastlanmadığı için oldukça ilgilerini çekmişti. Çok tanrılı din yerine, tek tanrılı dini getirmeye çalışan ve Mısır firavun yazıtlarından kazınan, sonrasında hep nefretle anılan Akhenaton (4. Amenhotep) tarafından yaptırılmaya çalışılan yeni başkent Amarna kazıları, çocuk emeğinin acımasız

sömürüsünün de en eski örneklerinden birisiydi. Aynı zamanda Mısır toplumunun en alt sınıflarının çalışma, yaşam ve beslenme koşulları hakkında da bize sayısız bilgi sundu Amarna'daki çocuk mezarları. Çocukların iskeletleri incelendiğinde çoğunda travmaya bağlı yaralanmalar, eklem hastalığı osteoartrit, çeşitli anomaliler, omurga kırıkları görülmekteydi. Mezarlarda ölümlere ait eşyalar veya bir ritüel izi bulunmamaktaydı, bu da defnedilmelerinin aileleri değil, onları çalıştıranlar tarafından gerçekleştirildiğini gösteriyordu. Ağır çalışma koşulları sonucu ölen çocuk işçiler Amarna kentini yaratmışlardı.

Harcanıp atılan çocuk emeği bugün de çok yaygın. Aşağıda fotoğrafını gördüğünüz pil geri dönüşüm “işçileri” utanarak söylüyoruz ki, oyun çağında bir yetişkinin bile maruz kalamayacağı risklere maruz kalıyor.

Bangladeş'te pillerin geri dönüşümünde çocuk işçi kullanımı çok yaygın, keza Hindistan ve bazı diğer Asya ülkelerinde. Minicik, koşması, ağlaması, kahkaha atması, yaramazlık yapıp ortalığı karıştırması gerekereken çocuklar civa, kadmiyum, çinko, kurşun, manganez, amonimyum klorit, çinko klorit, kurşut oksit, karbon tozları gibi pek çok kimyasala maruz kalıyor. Ne kadar yaşıyorlar, bundan on yıl sonra ne yaşayacaklar bilmiyoruz. Ama bildiğimiz, kullandığımız telefonlardan, tabletlere ve pek çok elektronik eşyaya kadar elimizde kirli bir şey tuttuğumuz.

Bir de hemen ölen çocuklar var. Twitter'da ölümlerini paylaştığınız zaman “eee Türk çocukları da ölüyor, Suriyeli ölünce mi sorun oluyor, gelmeselerdi zorla mı çalışıyorlar” gibi, ki bu en hafifi, insanlık dışı yorumlara konu olan onlarca çocuk. Ölümün milliyeti, ırkı, dini, rengi yok. Ölümün kanıksanması ise tam gericiliğin Ortadoğu'ya dayattığı bir pislik. Milliyetçiliğin dayattığı pislik ise bizden olmayan ölümlere duyarsızlık ve “oh olsun” deme hali. Binlerce insana sorsanız, kimse 7 yaşında bir çocuğun kafasının yaklaşık bir tonluk ağırlık altında ezilmesini savunmaz, bunu düşünemez bile. Ama işyerinizde yanbaşınızda çalıştığınız kişinin “tamam da onlar da...” “evet yazık, ama...” diye başlayan cümleleri sosyal medyada “böyle böyle azalırlar biz de kurtuluruz” haline dönüşüveriyor. Merak eden Twitter'de Suriyeli çocuk işçi öldü yazsın, bulduğu paylaşımların altındaki yorumları okusun. İnsanlık geliyor, ilerliyoruz ne güzel denilen bir dönemde son beş yılda yeni tanık olduğumuz haberler şunlar:

Suriyeli çocuk işçi asansöre sıkışarak yaşamını yitirdi.

Suriyeli çocuk işçi tuğla fabrikasında göçük altında kaldı.

Suriyeli çocuk yüksekten düşerek öldü.

Suriyeli çocuk işçi asansör halatı kopunca düşerek yaşamını yitirdi

Suriyeli çocuk işçi forkliftin altında kaldı...

Bundan belki on yıl önce bu haberlerde Suriyeli yerine “Kürt” “Bitlisli”, “Siirtli” ifadesini de koyabilirdiniz. Bundan 25 yıl önce Bulgaristan göçmeni, Romen diyebilirdiniz. Ve her zaman bir Türk çocuk işçi ifadesini de koyabilirsiniz.

Göç sorunu milyonlarca emekçi için yaşama sorunuyken, kapitalizm için bir istihdam sorunu. Göçmen emeğinin de en acımasız sömürsü, kadın ve çocuk emeği. Bugün Gaziantep, Kilis ekonomisi geçmişin Amarna kentini yaratan çocuk işçiler gibi, çocuk işçilerce yaratılıyor. Adı sanı dahi bilinmeyen kullan at işçiler, yüzyıllar öncesinin antik Mısır'ındaki gibi gömülüyor. ILO ve UNICEF Haziran 2021 verileri, dünyada çocuk işçiliğin 8,4 milyon daha artarak 160 milyona ulaştığını (ki bunların bir kısmı köle olarak çalıştırılıyor) söylüyor. Çocuk işçilik ülkemizde ve bölgemizde belki de Türk, Kürt, Arap, Afgan ve pek çok halkları en ortaklaştıran acılardan biri olarak önümüzde dururken emek örgütleri hala bu konuya oldukça uzak duruyor...

YOKSULLUĞA SON! KAMU KAYNAKLARI ÇOCUKLARIN SAĞLIKLI BESLENMESİNE AYRILSIN

Ece Erişen

Çocukların yeterli, dengeli ve sağlıklı beslenme hakkı çocukların sağlık hakkı olmak üzere eğitim hakkı ve tüm diğer haklarıyla bağlantılıdır. İnsanca bir yaşam hakkının olmazsa olmazıdır. Çocukların açlık çekmediği, sağlıklı beslendiği koşulları yaratmak hepimizin görevi.

Çocukların sağlıklı beslenme hakkı uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmıştır. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinde yer alan ilkelerden biri çocukların sağlıklı beslenme hakkına ilişkindir. Türkiye'nin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmede taraf devletlerin yetersiz beslenmeye karşı önlem alması ve gereksinim olduğu takdirde özellikle beslenme, giyim ve barınma konularında maddi yardım ve destek programları uygulanması gerekliliğini düzenlemektedir.

Beslenme hakkı, herkesin sağlıklı besinlere yeterli miktarda, güvenli ve sürdürülebilir şekilde ulaşabilmesidir. Beslenme ayrıca çocukların tam potansiyellerine ulaşarak büyüme-lerinde ve bilişsel gelişimlerini desteklemede büyük bir etkiye sahiptir.

Yetersiz beslenme, çocuklarda bilişsel gelişim geriliği, öğrenme ve dikkat güçlüğü, zayıf bağışıklık gibi olumsuz sonuçlara yol açmakta ve bu etkiler yetişkinlik döneminde sürebilmektedir. Ayrıca çocuğun sosyal gelişimini, toplumsal cinsiyet eşitliğini ve eğitim haklarını da etkilemektedir.

Dünya Sağlık Örgütü yoksulluk arttıkça beslenme yetersizliğinin arttığını raporlamaktadır.¹ Yoksulluk, çocuklarda beslenme yetersizliğine ve açlığa neden olmaktadır. Yoksulluk sebebiyle eve giren besin miktarı ve çeşidi azalmakta, sağlıklı ve yeterli besine ulaşılamamaktadır.

Uluslararası düzeyde yaşanan ekonomik krizler ve sermayenin aç gözlü tutumu yoksulluğun en büyük sebebidir. Türkiye’de sermaye politikalarının hayata geçirilmesi ve sermayenin aşırı kar hırsı toplumun geniş kesimlerinin daha fazla yoksullaşmasına neden olmaktadır. Ekonomik olarak zorluk yaşayan ailelerin yoksulluğa direnirken hanelerine sağlıklı, çeşitli ve sürdürülebilir besinleri getirmesi neredeyse olanaksızdır.

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre 2023 yıl sonu itibarıyla, Türkiye’de 22 milyon 206 bin 34’ünü çocuk olduğu belirtilmektedir. Çocuk nüfusun %24,1’inin 0-4 yaş grubunda, %29,6’sının 5-9 yaş grubunda, %28,8’inin 10-14 yaş grubunda ve %17,5’inin 15-17 yaş grubunda yer aldığı görülmektedir.² Kamuoyunda çocuklarının en az dörtte birinin okula aç gittiği iddia edilmektedir. Çocuklar gelişimleri için gereken başta et, tavuk ve süt ürünleri gibi temel besinlerden mahrum kalmaktadırlar. Bu nedenle yakın bir zaman içinde sağlıklarını etkileyecek sorunlar ile baş başa kalmaları olasıdır.

Beslenme hakkının yerine getirilmesinde öncelikle devletlerin yükümlülükleri bulunmaktadır. Her çocuğun gelişimi için gereken yeterli ve adil bir besin tedariki devlet otoritesinin önemli görevlerinden biridir ancak bu görevin gereği yerine getirilmemektedir. Çocukların sağlıklı beslenme hakkını güvence altına almak üzere atılması gereken temel adımlardan biri ayırım gözetmeksizin her okulda ücretsiz en az bir öğün besleyici ve sağlıklı yemek hizmet verilmesidir. Ayrıca kamu kreş ve anaokulu sayılarının arttırılması, böylece okul öncesi çocukların da sağlıklı ve yeterli bir öğün yemek yemesi sağlanmalıdır.

Unutulmamalı ki sağlıklı beslenmek her çocuğun hakkıdır ve bu hakka ulaşımındaki en büyük engel ekonomik zorluklar ve yoksulluktur. Siyasi iktidarın ekonomik programlarını buna göre sermayenin çıkarları değil halkın/çocukların çıkarları gözetilerek belirlemesi ve gerek okul öncesi gerekse okul çağındaki tüm çocukların yeterli, sağlıklı ve sürdürülebilir bir şekilde beslenmesini sağlaması gerekmektedir.

1 <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/malnutrition>

2 <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Cocuk-2023-53679>

ÇOCUKLARI VE GENÇLERİ SAĞCI AŞIRICILIK DA DAHİL OLMAK ÜZERE TEHLİKELİ İDEOLOJİLERDEN NASIL KORUYORUZ?

The Education Hub

Çeviri: Tanyel Süzer

Eğitim, çocuklarımızı ve gençlerimizi modern ve çeşitliliği olan (kapsayıcı) bir Britanya'da hayata hazırlamada hayati bir rol oynar.

Çocukları uyuşturucu, suç ve cinsel istismar gibi diğer zararlardan korumakla birlikte öğrencileri radikalizm riskinden korumak okulların daha geniş kapsamlı koruma görevlerinin bir parçasıdır.

Çocukları ve gençleri tehlikeli ideolojilerden nasıl koruduğumuz hakkında bilmeniz gerekenler şunlardır.

Neden okullarda buna (radikalizmin önlenmesine) ihtiyaç var?

Bir çocuğun, gencin veya yetişkin öğrencinin aşırılıkçı bir ideolojiye yatkın veya radikalleşmeye karşı savunmasız olup olmadığını belirlemenin tek bir yolu yoktur. Radikalleşme süreci her birey için farklıdır ve uzun bir sürede veya çok hızlı olabilir.

Bununla birlikte, eğitim ortamlarının aşırı ideolojilere karşı koymak ve öğrencilerin radikalleşme ve aşırılığa karşı dayanıklılığını artırmak için yapabileceği şeyler vardır, örneğin

aşırı sağcı ideolojiler ve radikal İslamcılık hakkında eğitim vermek veya öğrencilerle temel kültürel (İngiliz) değerleri tartışmak gibi.

Çocuklar ve gençler radikalleşmeye karşı savunmasızdır ve okulların onları korumada veya gerektiğinde Hükümetin Önleme programı aracılığıyla (danışmana) yönlendirmede önemli bir rolü vardır.

Öğretmenlere hangi destekler sunuluyor?

2016 yılında, öğretmenlere ve okul yöneticilerine bu (kapsayıcı) değerlerin tanıtımını desteklemek için 100'den fazla ücretsiz kaynak sağladığımız Nefrete Karşı Eğitim web sitesini başlattık.

Web sitesi, öğretmenlere, okul yöneticilerine ve ebeveynlere çevrimiçi aşırılıkçı etkiler de dahil olmak üzere radikal görüşlere meydan okumak ve çocukları güvende tutmak için ihtiyaç duydukları bilgi, rehberlik ve desteği sağlar. Gençlere radikalleşme ve diğer güvenlik risklerine karşı güvende kalmayı öğreten çevrimiçi etkileşimli öğrenme platformu 'Going Too Far?' gibi siteye düzenli olarak yeni kaynaklar oluşturuyor ve ekliyoruz.

Ayrıca, görevi nasıl uygulayacaklarını anlamalarına yardımcı olmak için okullar, öğretim sunanlar ve çocuk bakımı sağlayıcıları için pratik rehberler yayınladık ve "İçişleri Bakanlığı'nın Koruma e-öğrenme platformu" da dahil olmak üzere bir dizi çevrimiçi eğitim sunuyoruz.

Peki ya çocukları bu ideolojilerden çevrimiçi olarak korumak?

Çocukları sanal ortamlarda güvende tutmak önemlidir.

"Çocukları eğitimde güvende tutma" (KCSIE) adında yasal koruma rehberi okullara ve kolejlere öğrencileri sanal ortamlarda korumak için ne yapmaları gerektiği konusunda bilgi sağlar.

Tüm okullar ve kolejler, çocukların refahını koruma ve teşvik etme görevlerini yerine getirirken bunu dikkate almalıdır. Bu, çocuklar okulların bilişim sistemlerinde çevrimiçi olduklarında filtreleme ve izleme sistemlerinin kullanıldığından emin olmayı ve bunların etkinliğini düzenli olarak gözden geçirmeyi içerir.

Aşağıdaki kaynaklar, ebeveynlere ve bakıcılara çocukları çevrimiçi olarak güvende tutmaları için rehberlik sağlar.

Ulusal Suç Ajansı- Çocuk İstismarı ve Çevrimiçi Koruma Komutanlığı (NCA-CEOP) tarafından sağlanan Thinkuknow, ebeveynler ve bakıcılar ile her yaştan çocuğa, çocukların sanal ortamlarda güvende kalmasına yardımcı olmak için kaynaklar sağlar.

Childnet, ebeveynler ve bakıcılar için çevrimiçi güvenlik hakkında bir sohbet başlatma rehberi ve 5 yaş altı çocukların sanal ortamlarda güvende tutulmasına yönelik rehberler geliştirdi

"Koruma" (programı) tam olarak nedir?

Koruma, herhangi bir aşırılık veya radikalleşmeye yatkın olabilecek yetişkinleri ve çocukları yönlendirmek için erken müdahale sağlayan bir hükümet programıdır.

ENGELSİZ YAŞAM İÇİN İNAT EDİYORUZ

Engelli Hakları Komisyonu

Çocuk hakları konusunda özel gereksinimli çocukların sorunlarına ve çözümlerine özel olarak odaklanmak gerekir. Özellikle bu başlıkla uzun yıllardır ilgilenenler ve konunun uzmanları sorunları daha yakından biliyor. Toplumsal yapıdaki ve ihtiyaçlardaki değişim göz önünde de bulundurularak çözümler ve ilgili politikalar düzenlenmeli. Bu ihtiyaçların giderilmesi ve gereksinimlerin konuşulması konusunda karşılaşılan iki büyük engel var. Birincisi hem genel yönetimin hem yerel yönetimlerin duyarsızlıkları sonucu oluşturulan mevzuat duvarları. İkincisi ise engelli bireylere karşı toplumsal farkındalık ve duyarlılık eksikliği.

Özel gereksinimli çocukların, ister doğuştan gelen bir durumdan isterse gelişim süreçlerinde tanı konulan bir durumdan kaynaklansın, mümkün olan en erken dönemde ihtiyaçlarına uygun şekilde desteklenmesi büyük bir önem taşımaktadır. Bu çocukların gelişim süreçleri, genellikle disiplinler arası bir yaklaşımı gerektirir ve doktor, öğretmen, terapist gibi farklı uzmanlık alanlarının iş birliği içinde çalışmasını zorunlu kılar.

Erken müdahale ve eğitim süreçlerinde, öğretmenler ve eğitim kurumları kritik bir role sahiptir. Ancak, bu süreçte karşılaşılan en temel sorunlardan biri, özel gereksinimli çocukların eğitim sistemine dahil olma çabalarının bizzat bu kurumlar tarafından engellenmesidir. Özellikle veli, öğretmen ve okul idarecilerinin özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarını anlamaması ve bu çocukların eğitim ortamlarında varlık göstermelerine karşı isteksiz tutumları, önemli bir engel teşkil etmektedir.

Bu durumun altında yatan eşitsizliklerin çok katmanlı nedenleri bulunmaktadır. Yasal hakların uygulanmasında karşılaşılan sorunlar, sürekli değişen mevzuat ve yönetmelikler, bilgiye erişimde yaşanan dağınıklık ve eğitimde fırsat eşitsizliği, ilk akla gelen nedenler arasında yer almaktadır. Tüm bu yapısal eksiklikler ve olumsuz tutumlar, özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarını karşılayan ve örgün eğitim sistemi içerisinde çatışmasız bir şekilde varlık göstermelerini sağlayacak uygun programların geliştirilmesini zorlaştırmaktadır.

Ayrıca, çocuk ve topluma odaklanan aile danışma merkezlerinin yetersizliği, okul öncesi ve okul dönemi uyum sorunlarına yönelik etkili çözümler üretilmemesi, merkezîyetçi ve tekdüze eğitim politikalarının benimsenmesi gibi sorunlar da bu tabloyu daha karmaşık hale getirmektedir. Toplumda özel gereksinimli çocuklar konusunda duyarlılık, farkındalık ve sorumluluk eksikliği ise durumu daha da ağırlaştırmaktadır.

Özel gereksinimli bireylerin ve ailelerinin karşı karşıya kaldığı hak ihlallerinin giderilmesi ve önlenmesi, eğitim, istihdam ve sosyal yaşama tam ve eşit katılımlarının sağlanması için ayrımcılığa karşı kapsayıcı politikalar geliştirerek özel gereksinimli çocukların tüm çocuklar gibi haklarının korunması, desteklenmesi devletin görev ve sorumluluğudur. Bu görevlerin yerine getirilmesi için mücadele edeceğiz.